

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна
академія» Запорізької обласної
ради

Позднякова
2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.0004 Методологія та методика наукового дослідження

Галузь знань: 01 Освіта
Спеціальність: 016 Спеціальна освіта
Рівень освіти: другий (магістерський)

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» для студентів другого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Позднякова-Кирбят'єва Е. Г., професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, проректор з навчальної роботи, доктор соціологічних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від 23 лютого 2017 р. № 9

Завідувач кафедри спеціальної освіти _____

А.В. Турубарова

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва розділу	Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Заплановані результати навчання	5
3.	Програма навчальної дисципліни	7
4.	Структура навчальної дисципліни	10
5.	Тематика практичних занять	11
6.	Тематика завдань самостійної роботи студента	13
7..	Індивідуальні завдання	15
8.	Методи контролю	17
9.	Схема нарахування балів з навчальної дисципліни	18
10.	Рекомендована література (основна, допоміжна)	20
11.	Інформаційні ресурси в мережі Інтернет	22

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРС підготовка магістрів	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	01 «Освіта», 016 «Спеціальна освіта» Освітній ступінь: магістр	Нормативна частина
Модулів – 2		Рік навчання – 2-й Семестр – 3
Загальна кількість годин – 120		
Тижневих годин – 3,5		Лекційних годин – 30 Практичні заняття – 20
Аудиторних – 50		Самостійна робота – 70
Самостійна робота студента – 70		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Робоча навчальна програма з дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» є нормативним документом Хортицької національної академії, яка визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-наукової програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня.

Курс «Методологія та методика наукового дослідження» підготовлений для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для денної форми навчання.

Робоча програма дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» розроблена на основі типової навчальної програми з дисципліни «Методи спеціальних психолого-педагогічних досліджень», затверджена Вченою радою НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол від 26.03.2008), укладач доктор педагогічних наук, професор Шеремет М.К. ☒ Київ, 2008.

Дисципліна «Методологія та методика наукового дослідження» є дисципліною самостійного вибору вищого навчального закладу та спрямована на поглиблення фахової підготовки студента. Логічно і змістовно пов'язана з навчальною дисципліною «Математико-статистичні методи в наукових дослідженнях» та практиками «Виробнича науково-дослідна практика», «Виробнича науково-педагогічна практика», «Курсова робота», є основою для проведення дослідної роботи студентів, дозволяє системно організувати діяльність студентів з написання науково-дослідної роботи.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» є формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: ознайомлення із засадами організації наукових досліджень в Україні; оволодіння сучасною методологією наукових досліджень; ознайомлення з особливостями вибору напрямів наукових досліджень та визначення етапів науково-дослідної роботи; вивчення засад інформаційного забезпечення науково-дослідної роботи; ознайомлення з методами проведення теоретичних та експериментальних досліджень; ознайомлення з особливостями оформлення результатів наукової роботи; формування практичних навичок раціональної організації наукової роботи.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

– **знати:** засади організації науково-дослідної роботи в Україні; теоретичні та методологічні основи наукового дослідження; особливості вибору напрямку наукового дослідження та формування етапів науково-дослідної роботи; особливості пошуку, накопичення та обробки наукової інформації; методи проведення теоретичних та експериментальних досліджень; методичні та практичні основи обробки результатів наукових досліджень; основні вимоги до оформлення результатів проведення науково-дослідної роботи; особливості

впровадження результатів наукової роботи та розрахунку ефективності науково-дослідної роботи; основні принципи організації роботи в наукових колективах;

– **уміти:** вибирати напрями наукових досліджень та формувати етапи науково-дослідної роботи; виконувати інформаційний пошук; формувати завдання і вибирати методи теоретичних та експериментальних досліджень; виконувати розрахунки ефективності теми та результатів наукових досліджень; оформляти результати науково-дослідної роботи; організовувати роботу у наукових колективах; використовувати набуті знання в практичній корекційно-педагогічній та управлінській діяльності.

У ході засвоєння навчальної дисципліни студент повинен **володіти компетенціями:**

– практичними способами пошуку наукової та професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань;

– здатністю брати участь у фахових дискусіях та обговореннях, логічно аргументуючи свою точку зору, створювати наукові тексти по заданій логічній структурі;

– здатністю використовувати інноваційні технології у практичній діяльності;

– вмінням проводити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури;

– вмінням критично оцінювати адекватність методів вирішення досліджуваної проблеми;

– вмінням використовувати сучасні наукові методи для вирішення дослідницьких проблем;

– вмінням розробляти і подавати обґрунтований перспективний план дослідницької діяльності.

За навчальним планом спеціальності 016 «Спеціальна освіта» вивчення курсу передбачено у 3 семестрі. Навчальний план складається з 2 модулів. У тематичному плані представлено зміст кожного модуля за видами навчальних занять та самостійної роботи студентів. Загальний обсяг дисципліни складає 4 залікових кредити (120 годин), що об'єднує всі види навчальної діяльності студента: аудиторні заняття, самостійну роботу, контрольні заходи. Форми контролю – поточний, модульний, підсумковий контроль. Після вивчення двох змістових модулів наприкінці 3 семестру робочим начальним планом передбачено складання екзамену.

Самостійна робота студентів спрямована на забезпечення науково-практичної підготовки згідно з професійними інтересами кожного студента, сприяє формуванню незалежних поглядів, умінню обґрунтувати свою точку зору і самостійно виконати запропоноване завдання. Така форма занять поглиблює здобуті студентами знання, надає можливості набуття практичних навичок, а отже вимагає і відповідного навчально-методичного забезпечення цієї форми навчального процесу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва розділів, тем та їх зміст
Модуль 1. Педагогічне дослідження.	
1.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 1. Методологічні основи наукового пошуку, вибір теми та обґрунтування проблеми.</i></p> <p>Роль науки в сучасному суспільстві. Ознаки наукового пізнання, що відрізняють його від стихійно-емпіричного. Види педагогічного знання: методологічні, теоретичні, методичні. Зв'язок педагогіки із іншими науками: філософією, психологією, соціологією, мистецтвознавством. Поняття закону і закономірності.</p> <p>Поняття методології дослідження. Загальна методологія. Конкретна методологія. Поняття «Науковий метод». Термін «методика». Поняття «науковий факт». Методи теоретичного і експериментально-емпіричного рівнів дослідження. Вибір теми. Обґрунтування проблеми. Наукова новизна. Теоретична значущість. Практичне значення.</p>
2.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 2. Категоріальний апарат педагогічного дослідження.</i></p> <p>Специфіка наукової мови. Задум і провідна ідея дослідження. Науковий апарат дослідження як система вихідних понять, які окреслюють процес пошукової діяльності.</p> <p>Поняття об'єктного поля, об'єкта та предмета дослідження. Гіпотеза, її види та функції у розвитку наукового пізнання. Гіпотеза як визначення сутності всієї пошукової роботи.</p> <p>Концепція дослідження, її види: авторська та загальнонаукова.</p>
3.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 3. Види і структура педагогічного дослідження.</i></p> <p>Види наукових досліджень. Монографія. Підручник. Навчальний посібник. Стаття. Тези. Доповідь. Інформація. Рецензія.</p> <p>Наукові дослідження, які виконуються студентами: реферат, курсова робота, дипломна та магістерська робота.</p> <p>Види педагогічних досліджень: історичні дослідження, теоретичні експериментальні роботи. Роботи з предметної методики.</p> <p>Структура дипломних та магістерських робіт. Підготовка їх до захисту.</p>
4.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 4. Вивчення інформаційних джерел та аналіз педагогічного досвіду.</i></p> <p>Пошук інформаційних джерел, їх види: навчальна література, словники, довідники, каталоги, книжки (монографії), брошури, збірники статей, збірники матеріалів наукових конференцій, періодичні видання, дисертації та їх автореферати.</p> <p>Етапи роботи з літературою: пошук інформації, обробка (критичний аналіз, узагальнення, співставлення), обґрунтування свого дослідження. Складання бібліографічного списку. Засоби накопичення наукової інформації: складання папок аркушів з відомостями про публікації, цитування, витяги, складання словника нових термінів, анотації, конспектування. Правила запису вихідних даних різних видів джерел.</p>

	Теоретична робота з уточнення тлумачень понять. Недопустимість довільного вживання термінів, термінотворчість.
Модуль 2. Методи наукового дослідження.	
5.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 5. Методи теоретичного рівня дослідження.</i></p> <p>Взаємозв'язок емпіричних і теоретичних методів у педагогічному дослідженні.</p> <p>Індукція і дедукція. Індукція як форма руху пізнання, що веде його від емпіричного рівня до теоретичного, як спосіб узагальнення. Дедукція як висновок. Спрямований від загального до конкретного, виведення висновку з одного чи низки тверджень.</p> <p>Аналіз і синтез. Використання аналізу і синтезу в ході теоретичного процесу педагогічного дослідження.</p> <p>Порівняння. Зіставлення досліджуваних предметів та встановлення їх подібності або відмінності.</p> <p>Класифікація. Упорядкування та класифікація педагогічних явищ на основі визначення їх однорідності.</p> <p>Абстрагування та конкретизація. Приклади використання абстрагування, ідеалізації та конкретизації.</p> <p>Моделювання. Види моделей. Приклади моделювання педагогічних явищ. Педагогічний експеримент. Мета експерименту. Його зміст та завдання. Структура експерименту.</p>
6.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 6. Методи емпіричного рівня дослідження.</i></p> <p>Аналіз змісту педагогічної документації та результатів діяльності.</p> <p>Види документів.</p> <p>Спостереження. Його використання у педагогіці. Види спостереження.</p> <p>Опитування. Бесіда, інтерв'ю, анкетування – як різновиди цього методу. Особливості опитування.</p> <p>Тестування. Тест, як система психолого-педагогічних завдань, спрямованих на дослідження окремих рис та властивостей людини. Тести успішності, здібностей, особистісні. Їхня загальна характеристика.</p> <p>Експертна оцінка. Використання експертної оцінки для дослідження педагогічних явищ, що не піддаються формалізації.</p> <p>Вивчення педагогічного досвіду. Завдання його вивчення. Педагогічний експеримент. Класифікація експериментів.</p>
7.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 7. Якісна та кількісна обробка дослідницьких результатів.</i></p> <p>Можливість використання педагогічних методів у педагогіці. Поняття виміру як встановлення відповідальності між явищами і числами. Шкали вимірювань. Генеральна статистична сукупність та вибірка одержаних у процесі спостереження кількісних даних. Середні величини сукупності. Варіації і розмах варіювання. Поняття про кореляційний зв'язок між досліджуваними явищами. Зміст та якісна інтерпретація кількісних характеристик досліджуваного явища.</p>

8.	<p data-bbox="443 170 1374 253" style="text-align: center;"><i>Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження. Завершальні етапи дослідної роботи.</i></p> <p data-bbox="301 259 1485 510">Літературне оформлення отриманих дослідницьких матеріалів як процес удосконалення дослідження. Уточнення логіки викладання матеріалу. Поняття апарату і термінології, обґрунтування висновків і рекомендацій. Форма викладу відповідно до виду тієї чи іншої наукової праці. Стили викладу наукового матеріалу. Правила цитування літературних джерел, складання бібліографії.</p> <p data-bbox="301 517 1485 640">Рецензування та обговорення виконаної роботи. Етичні норми участі в дискусії. Логічність і обґрунтованість доказів. Повага до опонента, стриманість у відповідях.</p> <p data-bbox="341 647 1437 680">Наукова етика дослідника. Поняття ерудиції, компіляції та плагіату.</p>
----	---

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Всього	Аудиторні	Лекції	Практичні	Самостійні
Модуль 1. Педагогічне дослідження.		60	25	15	10	35
1.	Методологічні основи наукового пошуку, вибір теми та обґрунтування проблеми.	13	5	3	2	8
2.	Категоріальний апарат педагогічного дослідження.	15	6	4	2	9
3.	Види і структура педагогічного дослідження.	17	8	4	4	9
4.	Вивчення інформаційних джерел та аналіз педагогічного досвіду.	15	6	4	2	9
Модуль 2. Методи наукового дослідження.		60	25	15	10	35
5.	Методи теоретичного рівня дослідження.	13	5	3	2	8
6.	Методи емпіричного рівня дослідження.	15	6	4	2	9
7.	Якісна та кількісна обробка дослідницьких результатів.	17	8	4	4	9
8.	Оформлення результатів наукового дослідження. Завершальні етапи дослідної роботи.	15	6	4	2	9
ВСЬОГО:		120	50	30	20	70

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми, коротка анотація змісту	Кількість ГОДИН
Модуль 1. Педагогічне дослідження.		10
1.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 1. Методологічні основи наукового пошуку, вибір теми та обґрунтування проблеми.</i></p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Опрацювати першоджерела: Бабанський Ю. К. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М. : Педагогіка, 1982. – 185 с.; Абдуліна О. А. Общепедагогіческая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. – М. : Просвещение, 1990. – 141 с.</p> <p>2. Зробити аналіз основних критеріїв передового педагогічного досвіду.</p> <p>3. Виписати в словник ключові поняття теми та пояснити їх.</p>	2
2.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 2. Категоріальний апарат педагогічного дослідження.</i></p> <p><i>Питання для опрацювання:</i></p> <p>1. Здійснити вибір складових наукового апарату педагогічного дослідження.</p> <p>2. Розкрити вимоги до побудови гіпотези.</p> <p>3. Описати структуру педагогічного дослідження.</p>	2
3.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 3. Види і структура педагогічного дослідження.</i></p> <p><i>Питання для опрацювання:</i></p> <p>1. Розкрити вимоги до написання магістерської (дипломної) роботи як завершення професійно-педагогічної підготовки майбутнього фахівця.</p> <p>2. Розкрити види магістерських (дипломних) робіт.</p> <p>3. Описати алгоритм підготовки до захисту.</p>	4
4.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 4. Вивчення інформаційних джерел та аналіз педагогічного досвіду.</i></p> <p><i>Питання для опрацювання:</i></p> <p>1. Розкрити вимоги до складання бібліографічного списку.</p> <p>2. Розкрити особливості роботи в архівах.</p> <p>3. Розкрити роль інформаційного призначення різних видів наукових праць.</p>	2
Модуль 2. Методи наукового дослідження.		10
5.	<p style="text-align: center;"><i>Тема 5. Методи теоретичного рівня дослідження.</i></p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Опрацювати першоджерела : Гонаренко С. У. Педагогічні дослідження : методологічні поради молодим науковцям. – К. : АПН України, 1995. – 45 с.; Киверляг А. А. Методы исследования</p>	2

	в професійній педагогіці. – Таллін : Валгус, 1980. – 334 с. 2. Проаналізувати особливості методів теоретичного рівня дослідження. 3. Виписати в словник ключові поняття теми та пояснити їх.	
6.	<i>Тема 6. Методи емпіричного рівня дослідження.</i>	2
	<i>Питання для опрацювання:</i> 1. Розкрити зв'язок теоретичної та емпіричної частин дослідження – провідна умова їх проведення. 2. Розкрити особливості моделювання педагогічних явищ як основа побудови експериментального дослідження. 3. Розкрити взаємозв'язок педагогічних явищ як основа побудови експериментального дослідження. 4. Розкрити взаємозв'язок якісних та кількісних характеристик педагогічних явищ.	
7.	<i>Тема 7. Якісна та кількісна обробка дослідницьких результатів.</i>	4
	<i>Питання для опрацювання:</i> 1. Розкрити вимоги до інтерпретації статистичних характеристик результатів педагогічного дослідження. 2. Розкрити вимоги до побудови гістограми та полігона розподілу для заданих викладачем варіаційних рядів оцінок успішності учнів. Розкрити особливості визначення на полігоні моди, розмаху, середньоквадратичного відхилення. 3. Здійснити розрахунок середньоарифметичної зваженої.	
8.	<i>Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження. Завершальні етапи дослідної роботи.</i>	2
	<i>Питання для опрацювання:</i> 1. Опрацювати літературу: Бабанський Ю. К. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М. : Педагогіка, 1982. – 185 с. 2. Виписати в словничок ключові поняття теми і пояснити їх.	

6. ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
Модуль 1. Педагогічне дослідження.		35
1.	<p>Тема 1. Методологічні основи наукового пошуку, вибір теми та обґрунтування проблеми.</p> <p>Завдання: написати есе за змістом визначених літературних джерел:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Т. Д. Марцинковская «Психология в современном мире» з монографії «Теория и методология психологии. Постнеклассическая перспектива» / Отв. ред. А. Л. Журавлев, А. В. Юревич. – М. : Изд-во «Институт психологии РАН», 2007.; – Д. А. Леонтьев «Неклассический вектор в современной психологии», с.74-95 з монографії «Теория и методология психологии. Постнеклассическая перспектива» / Отв. ред. А. Л. Журавлев, А. В. Юревич. – М. : Изд-во «Институт психологи РАН», 2007.; – Г. В. Залевский «Объяснение и понимание в психологии» з монографії «Теория и методология психологии. Постнеклассическая перспектива» / Отв. ред. А. Л. Журавлев, А. В. Юревич. – М. : Изд-во «Институт психологии РАН», 2007.; – Т. В. Корнилова. Экспериментальная парадигма, или ложные дихотомии в психологии з монографії «Теория и методология психологи : Постнеклассическая перспектива» / Отв. ред. А. Л. Журавлев, А. В. Юревич. – М. : Изд-во «институт психологи РАН». 2007.; – В. М. Аллахвердов «Научное исследование как тривиализация обоснованной ахинеи» з монографії «Теория и методология психологи : Постнеклассическая перспектива» / Отв. ред. А. Л. Журавлев, А. В. Юревич. – М. : Изд-во «Институт психологи РАН», 2007. 	8
2.	<p>Тема 2. Категоріальний апарат педагогічного дослідження.</p> <p>Завдання: сформулювати проблему, об'єкт, предмет, мету, завдання, гіпотезу, методологічне обґрунтування дослідження. Продемонструвати компоненти на прикладах конкретних досліджень.</p>	9
3.	<p>Тема 3. Види і структура педагогічного дослідження.</p> <p>Завдання: розкрити порядок оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел магістерської роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок цитування джерел; 2. Порядок оформлення джерел, де: <ul style="list-style-type: none"> – один автор; 	9

	<ul style="list-style-type: none"> – два автори; – чотири автори; – п'ять і більше авторів; – без автора; – багатотомний документ; – патенти; – матеріали конференцій, з'їздів; – перепринти; – депоновані наукові праці; – словники; – атласи; – законодавчі та нормативні документи; – стандарти; – каталоги; – бібліографічні показники; – дисертації; – автореферати дисертацій; – авторські свідоцтва; – частина книги періодичного продовжуваного видання; – електронні ресурси. 	
4.	<p>Тема 4. Вивчення інформаційних джерел та аналіз педагогічного досвіду.</p> <p>Завдання: визначити індекс УДК (універсальна десяткова класифікація) наукових публікацій, профільних для напряму «педагогіка», «психолого-педагогічна освіта».</p>	9
Модуль 2. Методи наукового дослідження.		35
5.	<p>Тема 5. Методи теоретичного рівня дослідження.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити інтерпретацію педагогічного тексту. 2. Здійснити педагогічну інтерпретацію офіційної інформації. 	8
6.	<p>Тема 6. Методи емпіричного рівня дослідження.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти карту спостереження та здійснити включене спостереження в процесі навчальних занять. 2. Розробити карти спостереження та здійснити спостереження під час заняття з методики «акваріум». 	9
7.	<p>Тема 7. Якісна та кількісна обробка дослідницьких результатів.</p> <p>Завдання: здійснити аналіз і вирішити завдання з використанням статистичних методів.</p>	9
8.	<p>Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження. Завершальні етапи дослідної роботи.</p> <p>Завдання: продемонструвати публічну презентацію власних наукових матеріалів. Підготуватись до відповіді на питання за змістом презентації.</p>	9

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Індивідуальне завдання: за результатами магістерського дослідження студента підготувати наукову статтю відповідно до вимог оформлення.

Вимоги до оформлення наукової статті:

Статті повинні відповідати вимогам Постанови Президії ВАК України від 15. 01. 03 р. № 7-05 / 1 і включати в себе наступні необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується пропонована стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Редакційні вимоги:

Обсяг статті – від 12 сторінок формату А4.

Робочі мови Збірника – українська.

Шрифт – Times New Roman 14 пт.

Стиль – «Звичайний»; інтервал – 1,5; абзацний відступ – 1,25 см.; вирівнювання – по ширині.

Розміри полів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20, нижнє – 20 мм.

Граничні розміри таблиць та малюнків у тексті (104x170) мм², назву таблиці розміщувати над таблицею. Мінімальний розмір шрифту таблиць – 8 пт. Підпис розміщувати під малюнком з позначенням «Рис.».

Елементи заголовку (по абзацах):

- шифр УДК в першому рядку зліва, без абзацного відступу;
- ініціали та прізвище автора (авторів) справа;
- назва навчального закладу, організації (установи), місто (розмір шрифту – 12 пт.);
- для студентів і магістрів – дані про наукового керівника (науковий ступінь, вчене звання, ініціали і прізвище) (розмір шрифту – 12 пт.) (пропуск однієї строки);
- назва статті напівжирним шрифтом великими літерами по центру (пропуск однієї строки);
- текст анотації – 1 абзац або 5-10 рядків (розмір шрифту – 12 пт.);
- ключові слова – 6-10 слів (розмір шрифту – 12 пт.) (пропуск однієї строки).

Структурні частини статті (*в тексті назву кожного структурного елементу писати з нового рядка напівжирним шрифтом*):

- постановка проблеми;
- аналіз стану розробленої проблеми;
- мета статті;
- виклад основного матеріалу;
- висновки та перспективи дослідження;
- література.

Критерії оцінювання наукової статті:

- 1) відповідність теми до змісту наукової статті (5 балів);
- 2) логіка (10 балів);
- 3) відповідність оформлення статті до редакційних вимог (15 балів);
- 4) наявність орфографічних помилок (10 балів).

Максимальна кількість балів – 35 балів.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» здійснюється на основі результатів поточного, модульного контролю та заліку.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» різного характеру та рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного, модульного контролю та екзамену.

Об'єктом оцінювання знань студентів у процесі поточного контролю є:

- систематичність, активність та змістовність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу на практичних заняттях;
- правильність відповідей на письмові опитування;
- якість виконання завдань самостійної роботи;
- правильність виконання завдань модульного контролю.

Оцінки студент може отримати:

- 1) за виконання завдань самостійної роботи;
- 2) за активність на практичних заняттях;
- 3) за письмові опитування;
- 4) за виконання модульних завдань.

При виконанні завдань самостійної роботи оцінюються: вміння самостійно працювати з навчально-науковою літературою; змістовність відповіді; логічність викладання матеріалу; творчий підхід до виконання завдання.

При контролі роботи на практичних заняттях оцінюються: уміння використовувати засвоєний теоретичний матеріал при модулюванні вирішення практичних завдань; активність у процесі пошуку шляхів вирішення поставлених завдань; самостійність та ініціативність тощо.

У письмових відповідях студентів оцінюються: правильність та логічність відтворення засвоєного матеріалу; уміння виділяти головне в матеріалі лекції; уміння стисло та послідовно формулювати думку.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, набуті студентами після опанування кожного модуля.

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу з двох змістовних модулів.

Екзамен проводиться письмово. Перелік питань, що охоплюють зміст програми навчальної дисципліни, критерії оцінювання завдань, доводяться до студентів на початку семестру.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для оцінювання відповідей студентів з навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» використовуються наступні критерії:

– рівню «відмінно» (90-100 балів) відповідає теоретично правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, у якій студент показав всебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмою дисципліни; уміння використовувати знання для аналізу соціального життя суспільства та аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, закономірностей, випадковостей, суспільних явищ і процесів;

– рівню «добре» (75-89 балів) відповідає теоретично правильна, але не вичерпна відповідь на поставлене запитання, в цілому повне знання програмного матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу основної літератури;

– рівню «задовільно» (60-74 балів) відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу дисципліни, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури;

– рівню «незадовільно» (0-59 балів) відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів.

Підсумковий контроль знань студентів з дисципліни «Основи профорієнтаційної роботи» здійснюється на основі результатів поточного й підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у традиційну 4-бальну шкалу в такому порядку:

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	
64-74	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	F _x	Незадовільно
1-34	F	

Підсумковий контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Методологія та методика наукового дослідження» здійснюється на основі результатів поточного й підсумкового контролю (екзамен - 30 балів). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

ОСНОВНА:

1. Алексеєнко Т. А., Сушанко В. В. Основи педагогічного експерименту і кваліметрії: Навч.-метод. посібник / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2003. – 41 с.
2. Аніщенко О. В. Наукові дослідження з історії професійної освіти та історії педагогіки : Метод. рек. науковцям-початківцям / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. – 50 с.
3. Артюх С. Ф., Лізан І. Я., Голоп'яров І. В., Несторук Н. А. Основи наукових досліджень : [підручник] / Українська інженерно-педагогічна академія. –Х. : УІПА, 2006. – 277 с.
4. Афанасьєв А. О., Кузькін Є. Ю. Основи наукових досліджень : Навч. посібник / Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2005. – 96 с.
5. Білоусова Т. П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Кам'янець-Подільський держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2004. – 120 с.
6. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : Підручник для бакалаврів, магістрантів і асп. екон. спец. вищ. навч. закл. освіти. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
7. Брызгалова С. И. Введение в научно-педагогическое исследование : Учебное пособие. – Калининград : Изд-во КГУ, 2003. – 151 с.
8. Бурчин М. Н. Введение в современную точную методологию науки : структуры систем знаний [Текст] / М. Н. Бурчин, В. И. Кузнецов. – М. : АО «Аспект-Пресс», 1994. – 120 с.
9. Вербовський В. В. Як правильно підготувати наукове дослідження : навч.-метод. посіб. для студ. і магістрантів. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123 с.
10. Дудченко А. А. Основы научных исследований [Текст] : Учеб. пособие / А. А. Дудченко. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114 с.
11. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 3-є вид., перероб. і допов. – К. : ВД Професіонал», 2005. – 240 с.
12. Коровайченко Ю. М. Alma mater, або як стати справжнім студентом [Текст] : (інформація для абітурієнтів, студентів, батьків, викладачів) / Ю. М. Коровайченко. – К. : «ВМУРОЛ», 2003. – 115 с.
13. Кузнецов И. Н. Методика научного исследования [Текст] / И. Н. Кузнецов. – Минск : 1997. – 257 с.
14. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник для вищ. навч. закладів – К. : Кондор, 2009 – 206 с.
15. Лузан П. Г. Основи науково-педагогічних досліджень [Текст] : [навч. посіб.] / Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. ; Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К. : [НАКККіМ], 2010. – 270 с.

16. Основи навчально-педагогічних досліджень : навчальний посібник / І. П. Аносов, М. В. Елькін, М. М. Головова, А. А. Коробченко. – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської друкарні, 2015. – 217 с.

17. Основи науково-педагогічних досліджень [Текст] : навчально-методичний посібник / В. В. Тушева ; Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х. : [б.в.], 2006. – 219 с.

18. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : від студента до наукової школи [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота. – Миколаїв : Іліон, 2011. – 339 с.

19. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі [Текст] : Навч. посібник / І. П'ятницька-Позднякова. – К. : 2003. – 116 с.

20. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень [Текст] / В. К. Сидоренко. – К. : 2000. – РНКЦ «ДІНІТ», 2000. – 259 с.

21. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень : Підручник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.

22. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

23. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності [Текст] / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко : Підручник для студентів вищих навч. закладів. – Х. : ХДАК, 1998. – 288 с.

ДОДАТКОВА:

1. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка : Навч. посібник / Кафедра педагогіки Національного аграрного ун-ту. – К., 2006. – 107 с.

2. Гончаренко С. У., Олійник П. М., Федорченко В. К., Фоменко Н. А., Поважна Л. І. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : Навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. / Семен Устимович Гончаренко (ред.), Павло Миколайович Олійник (ред.). – К. : Вища школа, 2003. – 323 с.

3. Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. О. Основи наукових досліджень : Навч. посібник / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.

4. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. Навч. посібник. – К. : МОН, 2004. – 216 с.

5. Лаврентьєва Г. П., Шишкіна М. П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. – К. : ПТЗН, 2007. – 72 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Носенко Е. Л., Аршава І. Ф. Сучасні напрями зарубіжної психології : психологія особистості: підручник за ред. С. Д. Максименка – Д. : Вид-во ДНУ. – 2010 с. 193-202.

<http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/suchasninaqramypsychologii.doc>

2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень із психології : Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.

http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/Metod_naukovih_doslidgen_psihologii.pdf

3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.

http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/kryshelnytska_metod_org_nauk_dosl.pdf

4. І. М. Рассоха. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». – Х. : ХНАМГ, 2011.– 76 с.

http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/Metod_ta_org_nauk_dosl.pdf